

Kameraer viser tilvæksten i realtid

Thomas Sinding (i midten) er én af de fire smågriseproducenter, der sammen med Anders Amstrup, Hedegaard (tv) og Hans Ulrik Jensen, Skov (th) det seneste år har pejlet sig ind på, hvor realtidsdata om tilvækst kan rykke produktionen.

AF: CHRISTIAN CARUS

FAGJOURNALIST

23-01-2020 08:47

Mens Thomas Sinding, Sæby, tidligere har måtte holde sig til historisk data hvert kvartal i E-kontrollen, følger han nu smågrisenes udvikling minut for minut. Det giver mulighed for at agere i stedet for at reagere.

I sin smågrisestald ved Sæby har Thomas Sinding sat kameraer op over foderautomaten i fire af stierne. Kameraerne tager et billede, hver gang en gris tager plads under dem, og ud fra en algoritme kan et computersystem bestemme grisens vægt med 97 procents nøjagtighed. Hver dag tager hvert kamera 600-800 billeder.

Thomas Sinding kan følge målingerne i realtid, og dermed blive meget hurtigere i stand til at agere, hvis udviklingen ikke går som forventet i smågrisestalden, mens han også får et tydeligt billede af, hvordan dyrene reagerer på foderskift.

Systemet er udviklet af Skov A/S og går under navnet ProGrow. Sammen med Hedegaard og Vilomix har man indgået et samarbejde omkring udviklingen af systemet og afprøvning hos en række resultatorienterede smågriseproducenter, der ønsker at bruge de digitale redskaber, der giver mulighed for at handle hurtigt på lettilgængelige realtidsdata.

Ved for lidt om smågrises vækst

Det projekt har Thomas Sinding det sidste lille års tid været en del af sammen med tre andre smågriseproducenter. Og han er glad for at have fået mere end de historiske data fra E-kotrollen, der kommer hvert kvartal, at forholde sig til.

- Vi har vidst for lidt omkring smågrises vækst, fordi vi altid kun har haft de historiske data. Nu kan vi følge grisene fra hold til hold og ser med det samme, hvad der sker, når vi går fra blanding 1 til 2, 3 og så videre. Samtidig har det givet rigtig meget, at vi er fire landmænd med i projektet, som jævnligt sammenligner tal og ser på, hvad de andre har gjort, fortæller Thomas Sinding, der selv fodrer med færdigfoder og via sit foderanlæg i forvejen har fuldt overblik over foderforbruget.

- For én som mig, der er vild med tal, bliver det ekstra interessant, når man kan holde foderdata op mod vægtregistreringerne nu og her, konstaterer vendelboen, der driver to sites med henholdsvis 950 søer plus smågrise og 850 søer plus smågrise.

Han har tidligere forsøgt at følge grisenes tilvækst med vejehold, der skulle på den dertil indrettede vægt i gangen i smågrisehuset.

- Men det hele landede jo på mit skrivebord og efter et års tid stoppede vi med at veje igen. Vi brugte simpelthen for meget tid, som vi fik for lidt ud af. På den her måde foregår alt automatisk og der er ikke noget arbejde med det, konstaterer han.

Stor værdi

Realtidsdataen har også givet anledning til mere og bedre sparring med Anders Amstrup, der er Hedegaards seniorrådgiver på svin.

- For os som grovareselskab har det stor værdi, at vi har helt aktuelle data at arbejde ud fra. Det giver os en tættere relation til kunderne og muligheden for at rådgive endnu bedre om vores foderblandinger. Og så giver det os konkrete resultater, som vi kan fremlægge ude hos svineproducenten, siger Anders Amstrup, der har set kameraerne give god gevinst hos landmændene.

- Det giver noget viden omkring, hvorvidt foderblandingen fungerer og om man skifter rigtigt imellem de forskellige vækstblandinger. Det kan være med til at få besætningerne til at præstere endnu bedre, og det har vist sig, at når sundhed, management og miljø er i top, så kan smågrisene altså præstere helt fantastisk i forhold til normsættene fra Seges, siger Anders Amstrup.

De vigtigste data

Med et hav af data fra op imod 800 billeder pr. sti om dagen, er en del af kunsten at blive skarp på lige præcis, hvad det er, man vil have at vide.

- Det gælder sådan set om at få skåret det ned til så få, men så brugbare data som muligt, konkluderer Thomas Sinding.

Sammen med landmændene har Anders Amstrup derfor været med til at pege på de vigtigste tal i de enorme mængder data.

- Vi bruger blandt andet informationen om, hvor mange dage grisene er, når de rammer 9, 15 og 25 kilo, hvad de vejer ved udsætning, og hvad tilvæksten er i de forskellige vækstintervaller. Der kan man se, hvor kurven knækker og hvor der måske kan gøres noget, forklarer han, og fortæller, at det har givet anledning til at lave om på foderblandingen mange gange hos Thomas Sinding, hvor man også har prøvet at bruge de nye data i et økonomisk perspektiv.

- Vi kom frem til at ændre til en blanding, der godt nok var fire kroner dyrere, men i sidste ende gav et dækningsbidrag pr. gris, der var fire kroner højere, fortæller han.

Viser tingene, som de er

Hos Skov ser svineproduktionsspecialist Hans Ulrik Jensen ProGrow som et redskab, der kan være med til at give det præcise billede af tingenes tilstand på den enkelte bedrift.

- Der er mange situationer, hvor man kan snakke om en fejl der måske er sket og blive enige om, at det nok har betydet det her. Med de nye data kan vi fastslå om det også forholder sig sådan og ikke mindst, hvilken betydning det helt præcis har haft, fortæller Hans Ulrik Jensen, og fortæller om en tjekkisk farm, der har opsat ProGrow-systemet, hvor en ventil i varmesystemet havde skabt problemer.

- De havde sat en gasbrænder ind i forsøget på at holde temperaturen i stalden, men tilvæksten faldt, og først da varmesystemet var lavet og temperaturen igen var stabil, begyndte der at sket noget. Med kameraerne kunne vi både følge den manglende vækst, men også se på antallet af registrerede billeder, at grisene ikke kom så meget til truget, men heller ville blive liggende i deres varme hule. De havde en formodning om, at det var det, der var sket, men kameraerne fastslog præcis hvad, der var foregået. Det kan være en stor hjælp i mange tilfælde – også i forhold til lære, hvad der virker, hvis situationen skulle opstå igen, forklarer Hans Ulrik Jensen, der også ser systemet som et godt redskab til at involvere og motivere medarbejderne.

- Det afslører tingene, som de er, og viser, hvad der sker, hvis du ikke udfører en bestemt opgave efter planen. På den måde bliver det også lettere at forklare, hvorfor lige netop den opgave er vigtig, siger Skovs svinespecialist, der er i fuld gang med at forbedre den

nuværende version af ProGrow så relevante nøgletal bliver beregnet automatisk og den enkelte svineproducent herved kan reagere hurtigere ved ændringer i produktionen.

- Men vi har valgt at starte enkelt med fokus på tilvæksten. Vi samler også information omkring aktiviteten, som kan måles ved hvor mange billeder, der bliver taget. Det ved vi endnu ikke helt, hvad vi skal bruge til, men en del af øvelsen er også at blive bedre og bedre til at bruge de forskellige data og måske se sammenhænge, forklarer han.

Landmanden stadig vigtigst

Mens automatisk overvågning giver gode muligheder for at strømline produktionen, peger både Hans Ulrik Jensen og Anders Amstrup på én afgørende faktor for at få mest muligt ud af smågrisestalden.

- Systemet kommer ikke med løsningerne, men er et støtteværktøj til håndværkeren. Landmanden får et bedre grundlag at agere ud fra, men må sammen med sin rådgiver selv vurdere, hvordan han bedst muligt optimere ud fra de givne omstændigheder, siger Hans Ulrik Jensen, mens Anders Amstrup nikker.

- Den jeg tror allermest på, er stadig ham, der går ude i stalden og har føling med tingene, men teknologi og data er vejen frem for at blive endnu bedre, siger Anders Amstrup, der blandt andet ser øgede og mere aktuelle datamængder som en nødvendighed i en tid, hvor kravene til svineproducenterne kun bliver større.

- Når vi snakker om at minimere brugen af antibiotika og fodre uden zink, bliver vi også nødt til at optimere endnu mere på produktionen. Der er fuld produktionsovervågning en hjælp til at blive mere effektiv, fastslår han.

Måske flere kameraer

Lige nu fungerer det ganske godt med de blot fire kameraer, som Thomas Sinding bruger til at rette resten af produktionen ind efter på sine to matrikler med smågrise.

- Når produktionen ikke er større end her, er det fint med fire reference-stier, men om et år eller to kunne jeg godt forestille mig at sætte flere kameraer ind, så jeg fik det fulde overblik i det ene af mine huse. Men jeg har ikke brug for det på samme måde, som man eksempelvis har på et stort østeuropæisk landbrug med 10 sites eller mere, hvor det kan bruges til at se, hvis der er problemer i et bestemt hus, fortæller han.

- Men der er ingen tvivl om, at det her er noget, der kan rykke nogle ting på både bedrifter som min og de helt store udenlandske farme, vurderer svineproducenten.